

Sygn. akt IV Ca 193/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2013r.

Sąd Okręgowy w Słupsku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Mariola Watemborska (spr.)

Sędziowie SO: Wanda Dumanowska, Henryk Rudy

Protokolant: Barbara Foltyn

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2013 r., w Słupsku

na rozprawie

sprawy ze skargi K. K. o wznowienie postępowania

w sprawie z wniosku G. J.

z udziałem S. J. i Skarbu Państwa- Agencji Nieruchomości Rolnych w W.

o zasiedzenie

zakończoną prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 16 listopada 2012 r. wydanym w sprawie IV Ca 492/12

postanawia:

oddalić skargę.

Sygn. akt IV Ca 193/13

UZASADNIENIE

W dniu 27 marca 2013r. do Sądu Rejonowego w Człuchowie wpłynęła skarga K. K. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Człuchowie w sprawie I Ns 236/11 o zasiedzenie. Skarżący jako podstawę skargi wskazał art. 524 § 2 kpc. Podniósł, że nie uczestniczył jako strona (uczestnik) w tym postępowaniu, które narusza jego prawa.

Skarżący powołując się na pozbawienie jego praw poprzez prowadzenie sprawy bez jego udziału wniósł o:

1. wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Człuchowie I Wydziału Cywilnego z dnia 2 lipca 2012 r. sygn. akt I Ns 236/11),
2. zmianę w/w postanowienia poprzez określenie, jaka część nieruchomości o numerze ewidencyjnym (...) jest przedmiotem zasiedzenia przez wnioskodawczynię.

Jednocześnie wnioskodawca w złożonej skardze wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie licznych dowodów w tym m.in. z odpisu zwykłego księgi wieczystej, z oględzin nieruchomości położonej w miejscowości B. oznaczonej numerem ewidencyjnym (...), z dokumentów załączonych do skargi, z zeznań świadków.

W dniu 2 kwietnia 2013r. Sąd Rejonowy w Człuchowie przekazał skargę K. K. wraz z aktami sprawy z wniosku G. J. z udziałem Agencji Nieruchomości Rolnych o zasiedzenie (INs 236/11) Sądowi Okręgowemu w Słupsku celem nadania skardze właściwego biegu.

W oparciu o akta sprawy prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Człuchowie INs 236/11 ustalono, że w dniu 9 września 2011r. do Sądu Rejonowego w Człuchowie wpłynął wniosek G. J. o stwierdzenie zasiedzenia własności nieruchomości - działki nr (...) o powierzchni 0,22 ha położonej w B.. Uczestnik postępowania, Skarb Państwa – Agencja Nieruchomości Rolnych w W., wniósł o oddalenie wniosku w całości. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w tym po przesłuchaniu na rozprawie w dniu 3 stycznia 2012r. w charakterze świadka K. K., postanowieniem z dnia 2 lipca 2012r. Sąd Rejonowy w Człuchowie stwierdził, że G. J. i S. J. z dniem 2 października 2010r. nabyli na zasadzie ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej przez zasiedzenie prawo własności nieruchomości położonej w miejscowości B., oznaczonej numerem ewidencyjnym (...).

Z takim rozstrzygnięciem sprawy nie zgodził się uczestnik postępowania Agencja Nieruchomości Rolnych w W. wnosząc apelację. W wyniku rozpoznania apelacji Sąd Okręgowy w Słupsku postanowieniem z dnia 16 listopada 2012r. zmienił zaskarżone postanowienie i stwierdził, że wnioskodawczyni G. J. i uczestnik postępowania S. J. z dniem 1 października 2005 roku nabyli na zasadzie wspólności ustawowej małżeńskiej przez zasiedzenie działkę o numerze (...), o powierzchni 0,22 ha położoną w miejscowości B., dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie prowadzi księgę wieczystą (...). Sąd Rejonowy zauważył, że wnioskodawczyni objęła w wyłączne posiadanie działkę nr (...) w 1984r., będąc wówczas w związku małżeńskim ze S. J., Sąd jednocześnie przyjmując złą wiarę P. O. - poprzednika prawnego wnioskodawczyni - doliczył czas jego posiadania od 1973 r. i uznał, iż wnioskodawczyni wraz mężem nabyła działkę nr (...) na własność przez zasiedzenie z dniem 1 października 2005r., czyli dnia 2 października 2005r.

W złożonej skardze o wznowienie postępowania skarżący K. K. podniósł, że postanowienie wydane w sprawie dotknięte jest istotną wadą polegającą na pominięciu go jako zainteresowanego w sprawie i tym samym naruszeniu w sposób rażący jego praw.

Skarżący podniósł, że jest właścicielem nieruchomości położonej we wsi B., dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...) obejmującej działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym (...), graniczącą z działką o numerze ewidencyjnym (...), będącą przedmiotem zasiedzenia. W związku z powyższym w roku 1993 skarżący ogrodził nieruchomość, której jest właścicielem, część ogrodzenia znajduje się na działce oznaczonej numerem (...). Stan ten nie był kwestionowany do dnia 7 marca 2013 r., kiedy wnioskodawczyni pisemnie wezwała skarżącego do usunięcia płotu z działki, której własność nabyła przez zasiedzenie. Tym samym, sporna stała się granica między działką o numerze ewidencyjnym (...), a działką o numerze ewidencyjnym (...), której właścicielem jest skarżący.

Zdaniem skarżącego okoliczność ta winna być uwzględniona przez sąd orzekający w przedmiocie zasiedzenia w trakcie lustracji nieruchomości przy uwzględnieniu wznowionych znaków granicznych, albowiem składnikiem orzeczenia o zasiedzeniu winno być dokładne określenie przedmiotu zasiedzenia. W ocenie skarżącego przynajmniej w odniesieniu do części działki o numerze ewidencyjnym (...) objętej ogrodzeniem posadowionym przez skarżącego, wnioskodawczyni nie była jej posiadaczem, a zatem stwierdzenie zasiedzenia tej części działki na jej rzecz było bezpodstawne.

Efektom zaś nieuczestniczenia skarżącego w postępowaniu jest naruszenie jego uprawnień właścicielskich związanych z korzystaniem z nieruchomości stanowiącej jego własność, które wykonywał w sposób nieprzerwany przez cały okres posiadania nieruchomości, tj. przez 20 lat, będąc w usprawiedliwionym przekonaniu, że sporna część nieruchomości o numerze ewidencyjnym (...) – do postawionego płotu – stanowi jego własność. Utrzymanie w mocy postanowienia o stwierdzeniu zasiedzenia nieruchomości przez wnioskodawczynię grozi uszczupleniem rzeczy stanowiącej własność skarżącego oraz uniemożliwieniem mu korzystania z należącej do niego nieruchomości w takim zakresie.

Skarżący podniósł ponadto, że wbrew dyspozycji art. 510 § 2 k.p.c. nie został wezwany do udziału w sprawie, tym samym nie uzyskał legitymacji do uczestnictwa w postępowaniu. Nie mając zaś świadomości, iż granica między działką stanowiącą jego własność, a działką o numerze ewidencyjnym (...) jest sporna, nie miał także możliwości zgłosić swojego uczestnictwa. W konsekwencji skarżący ze względu na niemożność uczestnictwa w postępowaniu o zasiedzenie nie został poinformowany o jego zakończeniu.

W ocenie Sądu Okręgowego skarga o wznowienie postępowania jako bezzasadna podlega oddaleniu.

Skarżący K. K. jako podstawę złożonej skargi o wznowienie postępowania wskazuje na treść art. 524 § 2 kpc stanowiący, iż zainteresowany, który nie był uczestnikiem postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy, może żądać wznowienia postępowania, jeżeli postanowienie to narusza jego prawa. W takim wypadku stosuje się przepisy o wznowieniu postępowania z powodu pozbawienia możliwości działania.

W ocenie Sądu Okręgowego, K. K. wskazał ustawową podstawę wznowienia dlatego też jego skarga podlegała merytorycznej ocenie jednak skarżący nie zdołał wykazać, że prowadzenie sprawy INs 236/11 przez Sąd Rejonowy w Człuchowie a następnie prowadzenie przez Sąd Okręgowy w Słupsku sprawy IV Ca 492/12 bez jego udziału, naruszyło jego prawa.

Treść przepisu art. 524 § 2 kpc nie pozostawia wątpliwości co do tego, że poza ogólnymi wymaganiami przewidzianymi dla skargi o wznowienie postępowania, wprowadza on dwie dodatkowe przesłanki, właściwe temu rodzajowi wznowienia: aby zainteresowany bez własnej winy nie był uczestnikiem postępowania oraz aby zwalczane orzeczenie naruszało jego prawa. Ochroną, przewidzianą w w/w nie jest zatem objęty zainteresowany, który wiedział o toczącym się poprzednim postępowaniu, nie chciał wziąć w nim udziału, choć nic nie stało temu na przeszkodzie. Wznowienie dopuszczalne jest tylko w sytuacji, gdy zainteresowany bez własnej winy nie wziął udziału w sprawie. Zainteresowany zatem, składając skargę o wznowienie postępowania, musi w ocenie Sądu Okręgowego uprawdopodobnić, że nie wiedział o toczącym się poprzednio postępowaniu, wobec czego brak jest po jego stronie jakiegokolwiek winy w niewzięciu udziału w sprawie.

Także w doktrynie przeważa takie stanowisko, bardzo ścisłego stosowania przepisu art. 524 § 2 kpc i to zarówno, gdy chodzi o stwierdzenie, czy orzeczenie rzeczywiście narusza prawo osoby zainteresowanej, jak i o stwierdzenie, czy rzeczywiście osoba ta nie mogła działać w poprzednim postępowaniu.

Analiza akt sprawy INs 236/11, daje podstawy do uznania, że K. K. wiedział o toczącej się sprawie o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), o pow. 0.22 ha przez zasiedzenie, był bowiem w dniu 3 stycznia 2012r. słuchany w w/w sprawie w charakterze świadka. Co więcej K. K. musiał też w tym czasie zdawać sobie sprawę z tego, że są (czy też były) wątpliwości co do przebiegu granic działki nr (...), skoro to z jego inicjatywy na dzień 25 lipca 2011r. wyznaczono termin wznowienia znaków granicznych określających granice nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr (...) stanowiącej własność Agencji Nieruchomości Rolnych – na okoliczność tę skarżący sam powołuje się dołączając do skargi o wznowienie postępowania pismo Agencji Nieruchomości Rolnych z dnia 17.06.2011r. k.16 akt. Pomimo tego, skarżący w żaden sposób nie zasygnalizował Sądowi prowadzącemu sprawę o zasiedzenie, że z uwagi na problem przebiegu granicy (o takim problemie, jako właściciel sąsiedniej działki, w ogóle nie wspominał) także on jest zainteresowany wynikiem postępowania o stwierdzenie zasiedzenia wobec czego winien być uczestnikiem postępowania w sprawie o zasiedzenie.

Wobec powyższego uznać należało, że skarżący K. K. wiedział, że sprawa o zasiedzenie działki nr (...), może dotyczyć jego praw (jako, że nieruchomość stanowiąca jego własność tj. działka nr (...) sąsiaduje z działką nr (...), a wcześniej były wątpliwości co do przebiegu granicy działki nr (...)) mimo to, świadomie nie zgłosił swego udziału w postępowaniu, zatem nie został on pozbawiony obrony praw lecz sam z tej obrony nie skorzystał.

Zdaniem Sądu Okręgowego bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy jest także zarzut skarżącego sprowadzający się do stwierdzenia, że skoro skarżący wziął udział w przetargu na sprzedaż nieruchomości tj. działki nr (...) o pow. 0.22 ha i ten przetarg wygrał to stał się zainteresowanym w sprawie o stwierdzenie nabycia tejże działki przez zasiedzenie i sąd miał obowiązek wezwać go do udziału w sprawie w charakterze uczestnika.

Zgodnie z treścią art. 510 kpc zainteresowanym w sprawie jest każdy z których praw dotyczy wynik postępowania, skarżący po wygraniu przetargu nie zawarł jednak w formie aktu notarialnego umowy kupna-sprzedaży i nie został wpisany do księgi wieczystej jako właściciel spornej nieruchomości, sąd zatem nie miał obowiązku z urzędu uznać skarżącego za uczestnika postępowania w sprawie o stwierdzenie nabycia własności przez zasiedzenie.

W takiej sytuacji skarga skarżącego jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 524 § 2 kpc w zw. art. 412 § 2 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc.